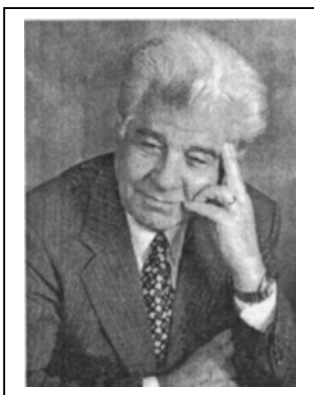

CONSTANTIN PREDA

(1 noiembrie 1925 – 28 martie 2008)

În luna martie a anului 2008 a trecut în lumea umbrelor un prieten apropiat al arheologiei și numismaticii dobrogene, distinsul profesor dr. Constantin Preda. A plecat dintre noi o personalitate marcantă a istoriografiei naționale, încărcată de un deosebit prestigiu național și internațional, câștigat în decenii de cercetări.

Constantin Preda s-a născut la data de 1 noiembrie 1925 în satul Morunești, comuna Morunglav (jud. Olt). Școala generală și liceul le-a urmat între anii 1938-1946 în municipiul Râmnicu Vâlcea, pentru ca studiile universitare să le parcurgă între anii 1947-1951 la Facultatea de Istorie, secția de Istorie Veche a Universității București. În anul 1951 a fost angajat la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” din București (la Cabinetul Numismatic), al cărui director va ajunge începând cu 1 octombrie 1981.

Activitatea arheologică a lui Constantin Preda însumează un mare număr de cercetări, în colectiv sau individual, legate în special de Dobrogea, dar și de alte puncte de interes aflate pe harta arheologică a teritoriului românesc. Această apropiere de valorile istorice și arheologice s-a manifestat începând încă din vremea studenției - spre exemplu la Histria (1950-1954). De asemenea, a efectuat cercetări la Sinoe (1952), Tariverde (1955-1959) și Mangalia (începând din 1959), studiind printre altele mediul grecesc sau greco-indigen, situația societății geto-dacice din Muntenia, Moldova și Dobrogea sub diferitele sale aspecte, evoluția centrelor urbane de la Callatis și Tomis în epocile greacă, romană și romano-bizantină etc. Săpăturile arheologice desfășurate în necropola de la Callatis datată în secolele IV-VI p.Chr. au fost încununate (ca și mare parte din alte cercetări ale domniei sale) cu un volum apărut în anul 1980.

Din anul 1983 devine președinte al Societății Numismatice Române, funcție pe care a deținut-o până la decesul său. După anul 1989, devine șeful Cabinetului Numismatic al Bibliotecii Academiei Române. De altfel, cea mai de seamă activitate a desfășurat-o în domeniul numismaticii. Se remarcă în acest sens, mai întâi, prin lucrarea „*Monedele geto-dacilor*” (unde sunt studiate exhaustiv toate

tipurile monetare specifice monetăriei geto-dacice, stabilindu-se arii de influență și manifestare ale unor importante uniuni de triburi pre-Burebista, și unde se face o mai bună distincție dintre monedele celtice și cele geto-dacice). În anul 1998 apare volumul „Istoria monedei în Dacia preromană” care reprezintă o sinteză de mare amploare privind prezența și circulația documentului monetar, de la semnele premonetare la denarul roman imperial pe teritoriul Daciei preromane.

Dobrogea și descoperirile sale monetare au rămas mereu sub directa sa atenție. În acest sens a descoperit și cercetat marele tezaur de la Mangalia (1968), tipurile monetare emise de monetăria Histriei în epocă preromană și romană pe baza descoperirilor rezultate din săpăturile arheologice desfășurate în cetate și împrejurimi între anii 1914-1970, emisiunile de argint ale basileului Moskon, circulația monedelor romane imperiale și a celor bizantine etc.

A obținut titlul de doctor în istorie în anul 1971 cu lucrarea „Monedele geto-dacilor”. Pe parcursul deceniilor de activitate științifică, datorită meritelor sale remarcabile, i s-a acordat de două ori premiul “Vasile Pârvan” al Academiei Române (în anii 1968 și 1975).

A îndeplinit și funcțiile de redactor șef al revistelor *Dacia*, *Studii și Cercetări de Numismatică* și al *Buletinului Societății Numismatice Române*, respectiv redactor responsabil adjunct al revistei *Thraco-Dacica* până la dispariția sa. Nu în ultimul rând amintim și participarea sa la realizarea *Enciclopediei arheologiei și istoriei vechi a României* (trei volume) apărute în calitate de coordonator și autor.

Printre multiplele și variatele activități amintim și pe cele din domeniul universitar, unde profesorul Constantin Preda a condus lucrări de doctorat la Facultatea de Istorie a Universității din București, a predat cursuri universitare la Universitatea din Târgoviște (1996-2003) și la Universitatea “Hyperion” (1992-2005).

Meritele sale au fost recunoscute și prin distincția primită din partea Președinției României, Ordinul “Meritul Cultural” în grad de ofițer, în anul 2003.

Profesorul Constantin Preda va rămâne pentru cei care l-au cunoscut un exemplu de determinare, hărnicie și altruism, oferind tuturor celor interesați ajutor și consiliere de specialitate. Nu încheiem fără a sublinia încă o dată deosebitele merite și contribuții științifice aduse la evoluția arheologiei românești, dar mai ales la cea a numismaticii naționale și internaționale. Fără discuție că dispariția sa lasă un gol important în cercetarea de specialitate, adăugându-se listei, din nefericire bogată, a celor care ne-au părăsit în ultimul timp din lumea numismaticii de vârf românești.

Sit sibi terra levis!

Gabriel TALMAȚCHI

I. Sinteze istorice, monografii, enciclopedii¹

1. *Callatis*, București, 1963, 48 p.; *Callatis*², 1968, 47 p.
2. *Necropole din sec. IV e.n. în Muntenia*, București, 1966, 403 p. (coautor).
3. *Zidul de apărare din epoca elenistică, în Histria, II*, București, 1966, p. 295-334 (coautor).
4. *Moneda antică în România*, București, 1969, 48 p.
5. *Monedele geto-dacilor*, București, 1973, 563 p.
6. *Histria, III, Descoperirile monetare 1914-1973*, București, 1973, 258 p. (coautor).
7. *Dicționar de istorie veche a României*, București, 1976 (coautor).
8. *Enciclopedia istoriografiei românești*, București, 1978 (coautor).
9. *Callatis. Necropola romano-bizantină*, București, 1980, 224 p.
10. *Enciclopedia civilizației romane*, București, 1982 (coautor).
11. *Geto-dacii din bazinul Oltului inferior. Dava de la Sprâncenata*, București, 1986, 200 p.
12. *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, București: I, 1994; II, 1996; III, 2000 (coordonator și coautor).
13. *Istoria monedei în Dacia preromană*, București, 1998, 376 p.
14. *Les monnaies d'or de la Bibliothèque de l'Académie Roumaine, I. Monnaies grecques et romaines*, Collection Moneta, 56, Wetteren, 2006 (coautor).

II. Studii și note

15. *Urme de viață la Histria din secolele XII-XIII*, SCIV, 5 (1954), 3-4, p. 531-538.
16. *Triburile geto-dacice și circulația monedelor lui Filip II la nord de Dunăre*, SCIV, 7 (1956), 3-4, p. 267-288.
17. *Contribuții la problema provenienței argintului din tezaurile geto-dacice în lumina descoperirii monetare de la Stăncuța*, SCIV, 8 (1957), 1-4, p. 113-124.
18. *Tezaurul monetar de la Dâmbău și tulburările pricinuite de daci în anul 143, sub Antoninus Pius*, SCN, 1 (1957), p. 113-131.
19. *Ponduri antice de la Callatis și Histria*, SCN, 1 (1957), p. 297-306.
20. *Pe marginea unor descoperiri monetare recente*, SCN, 1 (1957), p. 370-399.
21. *Descoperiri monetare în raionul Buzău*, SCN, 1 (1957), p. 463-465.
22. *Contribution à l'étude du système pondéral d'Histria, Dacia*, N.S., 2 (1958), p. 451-461.
23. *Monede inedite și puțin cunoscute de la Histria, Callatis și Tomis*, SCN, 2 (1958), p. 111-122.
24. *Asupra descoperirii monetare de la Stăncuța*, SCN, 2 (1958), p. 239-251.
25. *Alte descoperiri monetare*, SCN, 2 (1958), p. 465-467.
26. *New aspects of early La Tène epoch in Dacia discovered at Alexandria*, Dacia, N.S., 3 (1959), p. 179-194.
27. *Cimitirul de la Olteni și unele probleme privind cultura materială a sec. IV e.n.*

---

¹ Mulțumim și pe această cale colegului și prietenului Aurel Vîlcu de la Cabinetul Numismatic al Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” care ne-a pus la dispoziție lista contribuțiilor științifice ale profesorului Constantin Preda.

- pe teritoriul R.P. Române, SCIV, 10 (1959), 2, p. 355-369.
28. Un aspect al începuturilor epocii La Tène în Dacia (descoperirea de la Alexandria), SCIV, 11 (1960), 1, p. 25-38.
29. Monedele histriene cu roata și legenda ΙΣΤ, SCN, 3 (1960), p. 21-38.
30. Probleme de numismatică geto-dacică, SCN, 3 (1960), p. 43-79.
31. Descoperirea de monede romane republicane de la Locusteni, SCN, 3 (1960), p. 135-170.
32. Monede găsite la Novaci, SCN, 3 (1960), p. 467-475.
33. Tezaurul cu monede romane imperiale descoperit la Lungulețu, SCN, 3 (1960), p. 487-491.
34. Un tezaur cu monede romane republicane descoperit în Dobrogea, SCN, 3 (1960), p. 545-546 (coautor).
35. Archaeological Discoveries in the Greek Cemetery of Callatis – Mangalia IVth-IIIth Centuries Before Our Era, Dacia, N.S., 5 (1961), p. 275-303.
36. Date și concluzii preliminare asupra tezaurului descoperit la Mangalia în anul 1960, SCIV, 12 (1961), 2, p. 240-251.
37. Una nuova tomba a volta scoperta presso Mangalia – Callatis, Dacia, N.S., 6 (1962), p. 157-172.
38. Date noi cu privire la necropola din secolul al IV-lea e.n. de la Olteni, SCIV, 14 (1963), 2, p. 427-435.
39. Quelques problèmes ayant trait aux nécropoles du type Sântana-Tcherniakov découvertes en Valachie, Dacia, N.S., 8 (1964), p. 353-361.
40. Monnaies imitant le type "Larissa" et à tête janiforme découvertes à Bugiulești (Olténie), Dacia, N.S., 8 (1964), p. 353-361.
41. Câteva ponduri antice de la Callatis și Tomis, SCIV, 15 (1964), 1, p. 53-57 (rezumat în franceză și rusă în SCIV, 15 (1964), 2, p. 277-278).
42. Monede de un tip necunoscut provenind din Dobrogea, SCIV, 15 (1964), 3, p. 401-410.
43. Découvertes récentes dans la nécropole tumulaire du début de l'époque romaine à Callatis, Dacia, N.S., 9 (1965), p. 233-251.
44. Noi descoperiri arheologice în necropola din sec. al IV-lea e.n. de la Spanțov, SCIV, 16 (1965), 2, p. 261-274.
45. Münzen eines unbekannten Typus aus Region Dobrogea – Basileus Móskonos, Klio, 46 (1965), p. 263-271.
46. Notă la recenzia lui D. Protase cu privire la tezaurul de la Dâmbău, SCIV, 16 (1965), 1, p. 207-208.
47. Aspects de la circulation des drachmes d'Histria dans la Plaine Gétique et la datation des premières imitations du type Philippe II (Trésor de Scărișoara, district d'Oltenița), Dacia, N.S., 10 (1966), p. 221-235.
48. Câteva morminte din epoca elenistică descoperite la Callatis, SCIV, 17 (1966), 1, p. 137-146.
49. Einige Fragen der geto-dakischen Numismatik, JNG, 16 (1966), p. 63-82.
50. Câteva tezaure monetare descoperite în regiunea București, SCIV, 17 (1966), 2, p. 363-374.
51. Tezaurul de la Vovriești și unele probleme privind monedele geto-dace din Moldova, ArhMold, 4 (1966), p. 137-173.

-
52. *Tezaurul de drahme din Histria și imitații Filip II descoperit la Crivăț*, RevMuz, 3 (1966), p. 67-70 (coautor).
  53. *Tipar pentru bijuterii din secolul al VI-lea e.n. descoperit la Olteni*, SCIV, 18 (1967), 3, p. 513-520.
  54. *Geții dintre Siretul inferior și râul Buzău în lumina descoperirii monetare de la Dumbrăveni (jud. Vrancea)*, SCN, 4 (1968), p. 21-46.
  55. *Unele considerații asupra tezaurului monetar geto-dacic de la Jiblea (jud. Vâlcea)*, SCN, 4 (1968), p. 47-68.
  56. *Tezaurul monetar de la Bârca (jud. Dolj) și unele probleme privind atacurile carpilor din anii 242 și 245 în Dacia romană*, SCN, 4 (1968), p. 175-196.
  57. *Monede coloniale rare și inedite – Histria, Tomis, Callatis – din tezaurul de la Mangalia*, SCN, 4 (1968), p. 223-237.
  58. *Un tezaur de monede de bronz din Cyzic descoperit la Curcani*, SCN, 4 (1968), p. 331-333 (coautor).
  59. *Încă două drahme histriene și o “imitație” tip Filip II din tezaurul de la Scărișoara*, SCN, 4 (1968), p. 441-442.
  60. *Un tezaur de monede romane republicane descoperit la Șopotu (jud. Dolj)*, SCN, 4 (1968), p. 450-452 (coautor).
  61. *Despre începuturile imitațiilor de tip Filip II*, StCl, 11 (1969), p. 69-73.
  62. *Din nou despre cultura Alexandria*, SCIV, 21 (1970), 4, p. 571-578.
  63. *Über die Anfänge der “barbarischen” Münzprägung vom Typ Philipps II*, JNG, 20 (1970), p. 63-77.
  64. *Monede getice de tip Vârteju-București*, SCN, 5 (1971), p. 51-79.
  65. *“Monedele dacice din bazinul Oltului mijlociu” sau falsuri monetare?*, SCN, 5 (1971), p. 247-249.
  66. *Tezaurul de monede romane imperiale descoperit la Isaccea și atacul gotic din vremea lui Gallienus*, Peuce, 2 (1971), p. 167-178.
  67. *Circulația monedelor bizantine în regiunea carpato-dunăreană*, SCIV, 23 (1972), 3, p. 375-415.
  68. *Tariverde – așezare băștinașă sau “factorie” histriană?*, Pontica, 5 (1972), p. 77-88.
  69. *Tezaurul monetar din epoca romană descoperit la Gârla Mare (jud. Mehedinți)*, Historica, 3 (1974), p. 67-91.
  70. *Numismatica geto-dacică după un sfert de veac de cercetări*, BSNR, 42-66 (1948-1972), 1974, p. 13-22.
  71. *În legătură cu circulația staterilor din Cyzic la Dunărea de Jos*, Pontica, 7 (1974), p. 139-146.
  72. *Tezaurul monetar descoperit la Ostrovul Șimian (Drobeta-Turnu Severin)*, Drobeta, 1 (1974), p. 77-102 (coautor).
  73. *Über die Silbermünzen der Stadt Istros, Dacia, N.S.*, 19 (1975), p. 77-85.
  74. *Circulația monedelor romane postaureliene în Dacia*, SCIVA, 26 (1975), 4, p. 441-486.
  75. *The Byzantine Coins – an Expression of the Relation between the Empire and the Populations North of the Danube in the 6th-13th centuries*, în *Relations between Autochthonous Population and the Migratory Populations on the Territory of Romania*, București, 1975, p. 219-233.

76. *Tezaurul de la Răcoasa (jud. Vrancea) și unele considerații asupra monedelor getice de tip Inotești*, SCN, 6 (1975), p. 27-39 (coautor).
77. *Tezaurul de denari romani republicani de la Târnava (jud. Teleorman)*, SCN, 6 (1975), p. 41-54 (coautor).
78. *Cu privire la proveniența "tezaurului monetar de la Copăceni"*, SCN, 6 (1975), p. 167-172.
79. *Câteva descoperiri de monede antice*, SCN, 6 (1975), p. 207-208.
80. *De ce nu s-au emis monede geto-dacice în Dobrogea*, BSNR, 67-69 (1973-1975), 1976, p. 63-68.
81. *Sur les monnaies thraco-gètes, imitations de type macédonien*, Thraco-Dacica, 1 (1976), p. 169-173.
82. *Pe marginea unor observații și rectificări la "Monedele geto-dacilor"*, SCIV, 27 (1976), 3, p. 363-368.
83. *Mărturii ale unei existențe multimilenare*, Era Socialistă, 56 (1976), 9, p. 39 și 35-37.
84. *Factorul autohton și romanizarea în formarea poporului român*, Era Socialistă, 56 (1976), 17, p. 35-41.
85. *Formarea limbii și a poporului nostru. Continuitatea românească pe cuprinsul vechii Dacii*, Revista Istorică, 1976, p. 11-23 (coautor).
86. *Momente din lupta geto-dacilor pentru apărarea libertății, în Independența României*, București, 1977, p. 23-38.
87. *Politica externă a regilor geto-daci de la Burebista la Decebal*, Studii și Articole de Istorie, București, 35-36 (1977), p. 5-15.
88. *Die Münzen vom 4. bis 6. Jh. im Donau-Karpaten Gebiet, în Die Völker an der mittleren und unteren Donau (V-VI Jh.)*, Symposium Zwettl-Austrich, 1978, p. 11.
89. *Les monnaies des Géo-Daces. A Survey of Numismatic Research, 1972-1977*, Berne, 1979, p. 155-160.
90. *La continuité géto-dace*, Revue de la Commission Nationale Roumaine pour UNESCO, 21 (1979), 3-4, p. 305-309.
91. *Über die geto-dakischen Münzen vom makedonisch und römisch-republikanischen Typus*, Dacia, N.S., 24 (1980), p. 127-131.
92. *Descoperirea de la Murighiol (jud. Tulcea) și unele aspecte ale circulației monedei olbiene la Dunărea de Jos*, SCN, 7 (1980), p. 35-42.
93. *Tezaurul monetar getic descoperit la Gheboieni (jud. Dâmbovița)*, SCN, 7 (1980), p. 43-52.
94. *Pond histrian descoperit în satul Histria (jud. Constanța)*, SCN, 7 (1980), p. 117-119.
95. *Din numismatica geto-dacică*, SCIVA, 31 (1980), 3, p. 333-342.
96. *Die geto-dakische Numismatik. Ergebnisse und Aussichten, în Actes du IIe Congrès International de Thracologie, II*, București, 1980, p. 151-158.
97. *Contribuția cercetărilor arheologice la cunoașterea istoriei vechi a României*, Revista Istorică, 33 (1980), 7-8, p. 1253-1279.
98. *Monedele, în Transilvania*, 9 (1980), 6, p. 22-23.
99. *Burebista, regele tuturor dacilor, în 2050 de ani de la făurirea de către Burebista a primului stat independent și centralizat al geto-dacilor*, București, 1980, p. 7-20.

100. *Monedele descoperite în așezarea getică de la Sprâncenata (jud. Olt), Thraco-Dacica*, 2 (1981), p. 65-71 (coautor).
101. *Monetăria geto-dacică din epoca lui Burebista*, BSNR, 70-74 (1976-1980), 1981, p. 93-100.
102. *Monede romane și bizantine de la Oltenița și Ulmeni*, BSNR, 70-74 (1976-1980), 1981, p. 239-245.
103. *Davae-Cetățeni*, *România-pagini de istorie*, 6 (1981), 3-4, p. 146-148.
104. *Unele considerații privind geții din Dobrogea în sec. VI-IV î.e.n.*, *Thraco-Dacica*, 3 (1982), p. 19-24.
105. *Numismatische Beiträge zur Kenntnis der sozial-politischen Organisation der Geto-Dakes (3.-1. Jh. v. Chr.)*, în *Palast und Hütte*, Mainz am Rhein, 1982, p. 473-482.
106. *Monede daco-getice descoperite pe teritoriul județului Argeș*, BSNR, 75-76 (1981-1982), 129-130, 1983, p. 89-100.
107. *L'Ethnogenèse des Roumains*, *Revue Roumaine*, 37 (1983), 11-12, p. 56-67.
108. *Circulația monedelor antice și bizantine timpurii la nordul Dunării de Jos, în Spiritualitate și istorie la Întorsura Carpaților*, Buzău, 1983, p. 43-60.
109. *Tezaurul monetar getic de la Urseiu (jud. Dâmbovița)*, SCN, 8 (1984), p. 37-52 (coautor).
110. *Puncte de vedere referitoare la unele aspecte din numismatica geto-dacică*, SCIVA, 36 (1985), 4, p. 317-333.
111. *Cu privire la data și cauzele dispariției unor dave geto-dacice sud-carpătice*, *Thraco-Dacica*, 6 (1985), p. 86-92.
112. *Über die Beziehungen zwischen Histria und Geten im 6. und 5. Jh. v. u. Z.*, *Thracia Pontica*, Sozopol, 1985, p. 264-276.
113. *Arheologia românească la un secol de la nașterea lui Vasile Pârvan*, *Era Socialistă*, 62 (1982), 21, p. 14-17.
114. *Vasile Pârvan. Ein Jahrhundert nach seiner Geburt*, *Dacia*, N.S., 26 (1982), p. 13-18.
115. *Vasile Pârvan. La un secol de la naștere (1882-1982)*, *Thraco-Dacica*, 3 (1982), p. 13-18.
116. *Aus der Geschichte des Nationalen Antiquitätenmuseums und Archäologischen Instituts – 150 Jahre archäologischer und museistischer Tätigkeit*, *Dacia*, N.S., 28 (1984), p. 13-22.
117. *Din istoricul Muzeului Național de Antichități – 150 de ani de activitate arheologică și muzeistică*, *Thraco-Dacica*, 5 (1984), p. 5-14.
118. *Istoricul Muzeului Național de Antichități – Institutul de Arheologie. De la Muzeul Național de Antichități la Institutul de Arheologie (1956-1984)*, SCIVA, 35 (1984), 3, p. 222-233.
119. *Griechen und Geten am Unterlauf der Donau im 5-4 Jh. v. Chr.*, în *Praktika. Actes du Congrès International d'Archéologie Classique*, Athènes, 1985, p. 232-236.
120. *Prinos kām Getot-dakiiskoto monetosečene*, *Numizmatika-Sofia*, 3 (1985), p. 3-11.
121. *La numismatique est-celtique et géto-dace*, în *A Survey of Numismatic Research (1978-1984)*, I, Londra, 1986, p. 77-86.

122. *Contribuții la cunoașterea civilizației geto-dacice. Așezarea de la Pleașov, jud. Teleorman, Thraco-Dacica*, 7 (1986), p. 71-100.
123. *Contribuții la circulația monetară din Dacia în sec. I î.e.n. Tezaurul de la Șieul-Odorhei, jud. Bistrița Năsăud*, BSNR, 77-79 (1983-1985), 1986, p. 19-57 (coautor).
124. *Tezaurul monetar geto-dacic din dava de la Tinosu*, BSNR, 77-79 (1983-1985), 1986, p. 11-18.
125. *Tipar de lut pentru turnat oglinzi cu tamga descoperit la Buriaș-Periș, jud. Prahova*, SCIVA, 37 (1986), 4, p. 341-344.
126. *Civilizația geto-dacică. Tradiție și continuitate, File de istorie militară*, București, 1987, p. 43-62.
127. *Între ipoteză, certitudine și adevăr în interpretarea și înțelegerea monetăriei geto-dacice*, SCIVA, 38 (1987), 4, p. 323-334.
128. *Einige Betrachtungen zu Dakien in der Zeit Decebalus*, Dacia, N.S., 21 (1987), p. 5-10.
129. *Contribuții la studiul circulației denarilor romani imperiali în Muntenia. Tezaurul de la Mogoșoaia-București*, SCN, 9 (1989), p. 29-36.
130. *Contribuția cercetărilor arheologice din sud-vestul României la cunoașterea istoriei vechi și medievale a țării noastre*, Banatica, 9 (1989), p. 7-12.
131. *Aus den ergebnissen der unterwasser-forschungen in den griechischen stadden aus der Dobrudscha*, în *Quatrieme Symposium International, Thracia Pontica*, 4, Sozopol, 6-12 octobrie 1998, Sofia, 1991, p. 161-166.
132. *Prämonetäre Zahlungsmittel in Form vom Pfeilspitzen an der West-Nordküste der Schwarzes Meeres*, Klio, 73 (1992), p. 20-27.
133. *Descoperiri inedite de monede antice și bizantine*, BSNR, 80-85 (1986-1991), 1992, p. 289-296.
134. *De la studiul monedei la denaturări ale istoriei*, BSNR, 80-85 (1986-1991), 1992, p. 307-309.
135. *Cercetările arheologice din așezarea civilă a castrului roman de la Enoșești-Acidava (Piatra Olt, jud. Olt)*, Arhivele Olteniei, S.N., 1993, p. 43-57.
136. *Einige Betrachtungen über den Münzumlauf im 1. Jh. v. Chr. in Dakien*, în *Actes du XXe Congrès International de Numismatique, Bruxelles 8-13 septembre 1991*, Louvain-La-Neuve, 1993, p. 133-137.
137. *Noi date și considerații asupra tezaurului descoperit la Mangalia în 1960. Lotul de monede romane imperiale*, SCN, 10 (1993), 1996, p. 27-42.
138. *Tezaurul monetar roman imperial de la Pădurețu, jud. Vâlcea*, BSNR, 86-87 (1992-1993), 1996, p. 109-116.
139. *Unele considerații referitoare la religia geto-dacilor*, Pontica, 27 (1994), p. 85-90.
140. *Einige Betrachtungen über den Münzumlauf im I. Jh. v. Chr. in Dakien*, în *IIe Symposium des Études thraciennes*, Komotini, 1997, p. 671-175.
141. *Dosarul stratigrafic al zonei sacre de la Histria – între realitate și improvizație*, Dacia, N.S., 20 (1997), p. 181-185.
142. *Ein neue Vorschlag zur Chronologie der Koson-Münzen*, în *Stephanos nomismatikos*, Edith Schönert-Geiss zum 65. Geburtstag, Berlin, 1998, p. 555-561.

143. *Artă traco-getică sau curent artistic scitic*, Pontica, 32 (1999), p. 83-88.
144. *Cu privire la retragerea romană din Dacia*, în *Studia in honorem Ion Niculiță*, Chișinău, 1999, p. 231-238.
145. *Die Keramik aus römisch-bizantinischen Gräberfeld von Kallatis*, RCRF Acta, 36 (2000), p. 241-244.
146. *Cu privire la începuturile orașului Tomis*, în *Istro-Pontica*, Tulcea, 2000, p. 111-114.
147. *Tezaurul monetar cu emisiuni getice și grecești descoperit la Videle* (jud. Teleorman), BSNR, 90-91 (1996-1997), 2002, p. 9-21 (coautor).
148. *Scurtă privire asupra descoperirilor monetare bizantine din Dobrogea*, BSNR, 90-91 (1996-1997), 2002, p. 97-126.
149. *Un nou lot de monede din tezaurul roman imperial de la Gura Padinii*, jud. Olt, în *Simpozion de Numismatică, dedicat împlinirii a patru secole de la prima unire a românilor sub Mihai Voievod Viteazul*, Chișinău, 28-30 mai 2000, *Comunicări, studii și note*, București, 2001, p. 85-91.
150. *Noutăți numismatice histriene*, BSNR, 92-97 (1998-2003), 2003, p. 9-17.
151. *Descoperiri de monede antice*, BSNR, 92-97 (1998-2003), 2003, p. 335-345.
152. *Un tezaur de tetradrahme din Macedonia Prima și Thasos descoperit la Vlădiceasca*, com. Snagov, jud. Ilfov, în *Simpozion de numismatică dedicat centenarului Societății Numismatice Române (1903-2003)*, Chișinău, 26-28 noiembrie 2003, *Comunicări, studii și note*, București, 2005, p. 23-28.
153. *Cu privire la localizarea agatirșilor*, *Ephemeris Napocensis*, 11 (2001), p. 5-14.
154. *Unele observații cu privire la Tratatul de „Istoria Românilor”, I*, SCIVA, 58 (2007), 3-4, p. 353-364.

III. Rapoarte arheologice

155. *Șantierul arheologic Verbicioara*, SCIV, 2 (1951), 1, p. 229-245 (coautor).
156. *Șantierul Verbicioara*, SCIV, 3 (1952), 1, p. 141-183 (coautor).
157. *Șantierul Histria*, SCIV, 3 (1952), 1, p. 231-279.
158. *Șantierul Histria (Străzi între Casa romană și Terme; Sînoe)*, SCIV, 4 (1953), 1-2, p. 103-104; 133-145.
159. *Șantierul Spanțov*, SCIV, 4 (1953), 1-2, p. 220-239 (coautor).
160. *Șantierul arheologic Histria (Sectorul străzii); Zidul de incintă din valul III*, SCIV, 5 (1954), 1-2, p. 71-79 și p. 87-91 (coautor).
161. *Șantierul arheologic Histria (1954). Sectorul zidul elenistic de incintă de sub valul III. Străzi din epoca romană sec. III-VI e.n.*, SCIV, 6 (1955), 3-4, p. 520-526 și p. 538-541 (coautor).
162. *Săpăturile de salvare de la Gogoșari și Căcaleți*, SCIV, 6 (1955), 3-4, p. 627-642 (coautor).
163. *Șantierul arheologic Histria. Săpăturile de la Tariverde*, *Materiale*, 4 (1957), p. 77-88 (coautor).
164. *Șantierul arheologic Giurgiu*, *Materiale*, 4 (1957), p. 219-237 (coautor).
165. *Săpăturile de la Spanțov*, *Materiale*, 5 (1959), p. 167-171 (coautor).
166. *Săpăturile de salvare de la Alexandria*, *Materiale*, 5 (1959), p. 175-181

- (coautor).
167. *Raport asupra activității șantierului Histria în campania 1956. Sectorul Tariverde*, Materiale, 5 (1959), p. 318-322 (coautor).
  168. *Săpăturile de la Alexandria*, Materiale, 6 (1959), p. 251-263.
  169. *Săpăturile arheologice de la Sâncrăieni*, Materiale, 6 (1959), p. 825-869.
  170. *Săpăturile de la Alexandria*, Materiale, 7 (1961), p. 209-217.
  171. *Săpăturile de salvare de la Satu Nou. Cimitirul geto-dacic I*, Materiale, 7 (1961), p. 283-289 (coautor).
  172. *Săpăturile de la Tariverde*, Materiale, 7 (1961), p. 273-281 (coautor).
  173. *Săpăturile de salvare de la Olteni*, Materiale, 7 (1961), p. 503-511.
  174. *Șantierul Satu Nou. Necropola geto-dacică*, Materiale, 8 (1962), p. 369-372 (coautor).
  175. *Săpăturile arheologice de la Mangalia (Callatis)*, Materiale, 8 (1962), p. 439-455 (coautor).
  176. *Săpăturile de salvare de la Spanțov*, Materiale, 8 (1962), p. 615-621.
  177. *Necropola feudală timpurie de la Izvoru. Săpăturile din 1963-1966*, Materiale, 9 (1970), p. 329-335 (coautor).
  178. *Săpăturile de salvare de la Mangalia din 1972. Necropola callatiană din zona stadionului*, Pontica, 8 (1975), p. 55-75 (coautor).
  179. *Așezarea getică de la Sprâncenata (jud. Olt). Săpăturile din 1978*, Materiale, 13 (1979), p. 115-117 (coautor).
  180. *Săpăturile arheologice de salvare din zona șantierului naval de la Mangalia (1974)*, Pontica, 12 (1979), p. 97-107.
  181. *Dava de la Sprâncenata – Jud. Olt*, Documente recent descoperite și informații arheologice, 1984, p. 3-10.
  182. *Așezarea getică de la Pleașov (jud. Teleorman)*, Documente recent descoperite și informații arheologice, 1985, p. 3-11.
  183. *Săpăturile arheologice din așezarea getică de la Pleașov (jud. Teleorman)*, SCIVA, 44 (1993), 2, p. 185-196.
  184. *Mormântul cu boltă și dromos din vestul Mangaliei, în Comisia Națională de Arheologie. Cronica cercetărilor arheologice. Campania 1993*, Satu Mare, 1994, p. 39.

IV. Recenzii, cronici, editoriale

185. A.N. Zograf, *Monedele antice (1951)*, SCIV, 4 (1953), 3-4, p. 806-807.
186. Em. Condurachi, *Der Beitrag der Münzumlauף von Istros...*, Wissenschaftliche Annalen, mai, 1957, p. 289-304, SCN, 2 (1958), p. 477-478.
187. *Noutăți numismatice din R.P. Bulgaria*, SCN, 2 (1958), p. 503-504.
188. A.N. Zograf, *Monety Tiry*, Moscou, 1957, 130 p., SCIV, 10 (1959), 1, p. 188-192.
189. Iudita Winkler, *O mincich Dăcu a Gētu (Monedele daco-geților)*, Numismaticky Sbornik, 5 (1958), p. 5-43, SCN, 3, 1960, p. 570-572.
190. K. Christ, *Ergebnisse und Probleme der keltischen Numismatik und Geldgeschichte*, Historia, 6 (1957), p. 215-247, SCN, 3 (1960), p. 572-574.

191. Em. Condurachi, *În jurul reformei monetare a lui Polycrate din Samos*, StCl, 1 (1958), p. 9-16, SCN, 3 (1960), p. 588-589.
192. K. Castelin, H. J. Kellner, *Die glatten Regenbogenschüsselchen*, JNG, 13 (1963), p. 105-130, SCN, 4 (1968), p. 495-496.
193. *Note de numismatică din R.P. Bulgaria*, SCN, 20 (1969), p. 347-352.
194. Iudita Winkler, *Drahma și hemidrahma în sistemul monetar al daco-geților*, ActaMN, 3 (1966), p. 75-89, SCIV, 20 (1969), p. 347-352.
195. Iudita Winkler, *Über dako-getische Münzschätze*, AAC, 8 (1966), 1-2, p. 83-110, SCIV, 21 (1970), 4, p. 705-707.
196. Iudita Winkler, *Tipurile monetare ale daco-geților și aria lor de răspândire*, ActaMN, 5, 1968, p. 33-48 et ActaMN, 6 (1969), p. 57-88, SCIV, 22 (1971), 1, p. 135-137.
197. M. Gramatopol, *Iconografia monetară dacică autohtonă*, RevMuz, 1 (1969), p. 23-32, SCN, 5 (1971), p. 433-435.
198. Efrem Pegan, *Die frühesten Tetradrachmen Alexanders des Grossen mit dem Adler . . .*, JNG, 18 (1968), p. 91-111, SCN, 5 (1971), p. 430.
199. S.A. Bulatovici, *Klad kizikinov iz Orlovki*, VDI, 2 (1970), p. 73-86, SCN, 6 (1975), p. 281-282.
200. R. Forrer, *Keltische Numismatik der Rhein und Donaulande*, 2, *Bibliographische Nachträge und Ergänzungen*, Graz, 1969, 245 p., SCN, 6 (1975), p. 283-284.
201. Slovenska Numizmatika, 1 (1960), 206 p., SCN, 6 (1975), p. 295-296.
202. H.W. Böhme, *Germanische Grabfunde des 4. bis 5. Jahrhunderts*, *Germanische Grabfunde des 4. bis 5. Jahrhunderts*, Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte, 19 (1974), 384 p., SCIV, 26 (1975), 2, p. 302-305.
203. D. Berciu, *Formarea poporului român în lumina cercetării arheologice*, Era Socialistă, 55 (1975), 20, p. 57-58.
204. Eva Kolníková, *Keltské mince na Slovensku*, 1978, 106 p., SCN, 7 (1980), p. 200-201.
205. Sabine Schultz, *Die Münzprägung von Magnesia am Mäander in der römischen Kaiserzeit*, Berlin, 1975, 136 p., SCN, 7 (1980), p. 205-206.
206. I. Pereira, J. P. Bost și J. Hiernard, *Fouilles de Conimbriga, III. Les monnaies*, Paris, 1974, 359 p., SCN, 7 (1980), p. 207-208.
207. T. Gerasimov, *Anticini i sredovecovni moneti v Bălgaria*, Sofia, 1975, 159 p., SCN, 7 (1980), p. 211-212.
208. Dušanka Vucković-Todorović, *Ostava greciko-keltskog novča iz III veka pre naše ere*, Starinar, 20 (1969), p. 391-403, BSNR, 70-74 (1976-1980), 1981, p. 679-680.
209. D. Berciu, *Buridava dacică*, București, 1981, 176 p., Thraco-Dacica, 3 (1982), p. 192-193.
210. Maria Chițescu, *Numismatic Aspects of the History of the Dacian State. The Republican Coinage in Dacia and Geto-Dacian Coins of Roman Type*, BAR, International Series, 112, oxford, 1981, 367 p., Thraco-Dacica, 3 (1982), p. 193-194.
211. Acta Musei Porolissensis, 5 (1981), SCIVA, 35 (1982), p. 260.
212. Simone Scheers, *Traité de numismatique celtique, II. La Gaule Belgique*,

- Paris, 1977, 986 p., SCN, 8 (1984), p. 134-140.
213. V. Mihăilescu-Bîrliba, *La monnaie romaine chez les Daces orientaux*, București, 1980, 312 p., SCN, 8 (1984), p. 143-145.
  214. Carpica, 15 (1983), SCIVA, 35 (1984), 3, p. 279-280.
  215. Acta Musei Porolissensis, 9 (1985), SCIVA, 37 (1986), 3, p. 280-281.
  216. Jordanka Jouroukova, *Monetosečeneto na gradovete Dolna Mizia i Trakia II-III v. Hadrianopol*, Sofia, 1987, 268 p., SCN, 9 (1989), p. 130-140.
  217. Jordanka Jouroukova, *Griechisches Münzwerk. Die Münzprägung von Bizye*, Berlin, 1981, 94 p., SCN, 9 (1989), p. 140-141.
  218. D. Allen, *Catalogue of the Celtic Coins in the British Museum, with Supplementary Material from Other British Collection, I, Silver Coins of the East Celt and Balkan Peoples*, (édité par J. Kent et Melinda Mays), London, 1987, 80 p., BSNR, 80-85 (1986-1991), 1992, p. 310-311.
  219. *Le professeur Dumitru Berciu à son 70e anniversaire*, Dacia, N.S., 22 (1978), p. 343-347.
  220. *Le professeur Dumitru Tudor à son 70e anniversaire*, Dacia, N.S., 23 (1979), p. 347-353.
  221. *Bucur Mitrea la 70 de ani*, SCN, 7 (1980), p. 15-24.
  222. *Le professeur Emil Condurachi à son 70e anniversaire*, Dacia, N.S., 26 (1982), 1-2, p. 175-179.
  223. *Dorin Popescu à ses 80 ans*, Dacia, N.S., 28 (1984), p. 181-182.
  224. *Dare de seamă asupra Sesiunii științifice a Institutului de Arheologie, 15-21 mai 1961*, SCIV, 12 (1961), 2, p. 195-202 (coautor).
  225. *Sesiunea de comunicări organizată cu prilejul centenarului sistemului monetar național*, SCN, 4 (1968), p. 521-522.
  226. *Al II-lea Congres Internațional de tracologie. Rezultate și perspective*, RevIst, 29 (1976), 10, p. 1465-1475.
  227. *Al II-lea Congres Internațional de tracologie, București 4-10 septembrie 1976*, SCIVA, 28 (1977), 1, p. 3-18.
  228. *Al II-lea Congres Internațional de tracologie, București, 1976*, Dacia, N.S., 21 (1977), p. 5-12 (coautor).
  229. *Al IX-lea Congres Internațional de numismatică de la Berna*, SCIVA, 31 (1980), 4, p. 643-644.
  230. *Al III-lea Congres Internațional de tracologie, Viena, 2-6 iunie, 1980*, Thraco-Dacica, 2 (1981), p. 237-238.
  231. *Principalele rezultate ale cercetării arheologice din anul 1982*, RevIst, 36 (1983), 8, p. 842-844.
  232. *A XIX Sesiune națională de arheologie, Științele sociale și politice din România (ASSP)*, 2-3 (1985), p. 86-92.
  233. *Al XVI-lea Congres Internațional de Științe istorice, Stuttgart, 25 august-1 septembrie 1985*, SCIVA, 37 (1986), 1, p. 3-4.
  234. Edith Schönert-Geiss, *Bibliographie zur antiken Numismatik Trakiens und Mösiens (Griechisches Münzwerk)*, Branderburgische Akademie der Wissenschaften, Berlin, 1999, BSNR, 90-91 (1996-1997), 2002, p. 275-277.
  235. *Societatea Numismatică Română la un secol de la înființare*, BSNR, 92-97 (1998-2003), 2003, p. 9-17.

236. *Simpozioanele Naționale de Numismatică*, BSNR, 92-97 (1998-2003), 2003, p. 467-469.

V. Necrologie

237. *Prof. dr. docent Theofil Sauciuc Săveanu (1884-1971)*, SCIV, 23 (1972), 1, p. 165-167.
238. *Radu Vulpe (1899-1982)*, Thraco-Dacica, 4 (1983), 1-2, p. 158-162.
239. *Iorgu Stoian (1903-1983)*, SCIVA, 35 (1984), 1, p. 94-95.
240. *Maria Chițescu (1934-1982)*, SCN, 8 (1984), p. 153-155.

VI. Lucrări de popularizare

241. *Un atelier monetar în Dacia*, Magazin istoric, 1 (1968), p. 33-35.
242. *Neamuri și triburi geto-dace și trace*, în Magazin istoric, 9 (1986); 1, 5, 9 (1976); 3, 4, 6, 7, 11 (1977); 2 (1980); 3 (1981).
243. Articole similare în: *Actualitatea Românească*, 28/III, 1978; *Apărarea Patriei*, 36 (1978); *Astra*, 11 (1976), 103; *În slujba patriei*, 46 (1987), 3.
244. *Poziția fermă împotriva falsificărilor și denigratorilor istoriei noastre*, România Literară, 15 (1986), 5, p. 14-15.
245. *Civilizația geto-dacică*, România Liberă, 18/XII (1986), p. 1-3.
246. *Articole de arheologie și istorie veche*, în Contemporanul, 1, 6 (1978); 1 (1979); 11, 27 (1980); 25, 35 (1982).
247. *Continuitatea și romanizarea – temelie a formării limbii și poporului român*, Orizont (Timișoara), 15/VIII (1986), p. 3.
248. *Monedele geto-dacilor din Banat*, Flamura-Caraș Severin (Reșița), 29/VII (1986), p. 4.
249. *Geto-dacii, ramura nordică a tracilor*, Flacăra, 17/X (1986).
250. *Istoria politică până la Burebista*, Flacăra, 24/X (1986).
251. *Civilizația geto-dacilor în sec. IV-II î.e.n.*, Flacăra, 31/X (1986).
252. *Monede în Dacia*, Flacăra, 7/XI (1986).
253. *Burebista, regele tuturor geto-dacilor*, Flacăra, 14/XI (1986).
254. *Războaiele daco-romane*, Flacăra, 21/XI (1986).
255. *Civilizația geto-dacică în perioada Burebista – Decebal*, Flacăra, 28/XI (1986).
256. *Continuitatea dacică*, Flacăra, 5/XII (1986).
257. *De la daco-romani la români*, Flacăra, 13/XII (1986).
258. *Monedele geto-dacilor*, Știință și tehnică, 1 (1987), p. 25.
259. *Rezultate recente în cercetarea arheologică*, Magazin, II, 7, 13 (1987).
260. *Realizări și perspective ale arheologiei românești*, Magazin, IV (1988), 1.
261. *Cultura materială pe teritoriul țării noastre între sec. VII-I î.e.n.*, Contemporanul, 19 mai (1989), p. 8-9.